قرآن پاڪ

جي اهميت

16-May-2019

هفتيوار سنتن ڀري اجتماع ۾ ٿيڻ وارو
سُنَّتن ڀريو بيان

(For Islamic Sisters)

هرمبلغ بيان ڪرڻ ڪان پهريان گهٽ ۾ گهٽ ٽي ڀيرا پڙهي

اَلۡحَمۡدُ لِلّٰہِ رَبِّ الۡعٰلَمِیۡنَ وَالصَّلٰوۃُ وَالسَّلَامُ عَلٰی سَیِّدِ الۡمُرۡسَلِیۡنَ

اَمَّا بَعۡدُ فَاَعُوۡذُ بِاللّٰہِ مِنَ الشَّیۡطٰنِ الرَّجِیۡمِ ؕ بِسۡمِ اللّٰہِ الرَّحۡمٰنِ الرَّحِیۡمِ ؕ

قرآن پاڪ جي اهميت

اَلصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلَيْكَ يَا رَسُوْلَ الله وَعَلٰى اٰلِكَ وَاَصْحٰبِكَ يَا حَبِيْبَ الله

اَلصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلَيْكَ يَا نَبِيَّ الله وَعَلٰى اٰلِكَ وَاَصْحٰبِكَ يَا نُوْرَ الله

دُرُود شريف جي فضيلت

حضورِ اڪرم صَلَّى اللهُ عَلَيۡهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّمَ **جو فرمانِ عظمت نشان آهي: جِبريل** (عَلَيه السَّلام) **مون کي عرض ڪيو تہ رَبّ ڪريم فرمائي ٿو: اي محمد!** (صَلَّى اللهُ عَلَيۡهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّمَ) **ڇا توهان هن ڳالهہ تي راضي نہ آهيو تہ توهان جو اُمَّتي توهان تي هڪ ڀيرو دُرُود موڪلي، مان ان تي ڏهہ رحمتون نازل ڪيان، ۽ اوهان جي اُمَّت مان جيڪو هڪ سلام موڪلي، مان ان تي ڏهہ سلام موڪليان-** (مشڪاة،ڪتاب الصلاة ،باب الصلاة علي النبي وفضلها، ١٨٩/١،حديث:٩٢٨ملتقطا)

حڪيمُ الاُمَّت حضرت مفتي احمد يارخان رَحۡمَةُ اللهِ عَلَيۡه **فرمائن ٿا: ’’رَبّ (ڪريم) جي سلام موڪلڻ مان مُراد يا تہ مَلائڪن جي ذريعي ان ڪي سلام چورائڻ آهي يا آفتن ۽ مُصيبتن کان سلامت رکڻ-‘‘** (مرآة المناجيح،١٠٢/٢)

صَلُّوۡا عَلَی الۡحَبِیۡب! صَلَّی اللهُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد

پياريون پياريون اسلامي ڀينرون! ثواب حاصل ڪرڻ خاطر بيان ٻڌڻ کان پهريان سنيون سنيون نِيّتون ڪري وٺون ٿيون. فرمانِ مصطفيٰ صَلَّى اللهُ عَلَيۡهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّمَ: ”نِيَّةُ الْمُؤْمِنِ خَيْرٌ مِّنْ عَمَلِهٖ“ **يعني مسلمان جي نِيّت ان جي عمل کان بهتر آهي.**

(المعجم الكبير،سهل بن الساعدي...الخ ج 6، ص 185، الحديث: 5942)

ٻه مدني گُل:(1) بغير سٺي نيّت جي ڪنهن به نيڪ عمل جو ثواب ناهي ملندو. (2) جيتريون سٺيون نِيّتون وڌيڪ، اوترو ثواب به وڌيڪ.

بيان ٻڌڻ جون نِيّتون

۞ نگاهون جهڪائي پوري توجهه سان بيان ٻڌندَس ۞ ٽيڪ لڳائي ويهڻ بدران علمِ دين جي تعظيم خاطر جيترو ٿي سگهيو ٿي ٿي گوڏا وڇائي ويهندَس ۞ ضرورت پوڻ تي ٻين اسلامي ڀينرن جي لاءِ سِرڪي جاءِ ڪشاده ڪندَس ۞ ڌِڪو وغيره لڳو ته صبر ڪندَس، گهوري ڏسڻ ۽ اَٽڪڻ کان بچندَس ۞

صَلُّوا عَلَي الحَبِيب! اُذكُرُوالله , تُوبُوا اِلَي الله! وغيره ٻڌي ثواب ڪمائڻ ۽ صدا لڳائڻ واريءَ جي دِل جوئي جي لاءِ آهستہ آواز سان جواب ڏيندَس ۞ بيان کان پوءِ پاڻ اڳتي وڌي سلام، مصافحو ۽ انفرادي ڪوشش ڪندَس-دوران بيان موبائل جي غيرضروري استعمال کان بچندَس،نہ بيان ريڪارڊ ڪندَس نہ ئي ٻئي ڪنهن قسم جو آواز ڇو ته ان جي اجازت ناهي،جيڪو ڪجهه ٻُڌَندَس،اُن کي ٻڌي ۽ سمجهي ڪري ان تي عمل ڪرڻ ۽ ان کي بعد ۾ ٻين تائين پهچائي نيڪي جي دعوت عام ڪرڻ جي سعادت حاصل ڪندَس.

صَلُّوْاعَلَى الْحَبِيب! صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

پياريون پياريون اسلامي ڀينرون! اسان جي خوش قسمتي آهي جو رمضان المبارڪ جو رحمتن ڀريو مهينو اسان جي وچ ۾ جلوه گر آهي- اَلْحَمْدُ لِلّٰه هن مُبارڪ مهيني ۾ ڪيئي عاشقانِ رسول اسلامي ڀينرون **نماز**، **روزو**، **تراويح** وغيره ۾ مشغول ٿي ويندِيون آهِن- اهڙي طرح هڪ تعداد آهي جيڪي هن مهيني ۾ ڪثرت سان تلاوتِ قرآنِ پاڪ جي سعادت ماڻيندا آهن- رمضان شريف کي قرآنِ پاڪ سان هڪ خاص نسبت حاصل آهي، هي ئي اهو محترم ۽ مکرم مهينو آهي جنهن جي شبِ قدر ۾ قرآنِ پاڪ لوحِ محفوظ کان آسمانِ دنيا ڏانهن نازل ڪيو ويو- (صراط الجنان، ۱۰/۷۷۴) **يقيناً قُرآنِ پاڪ اسان جي لاءِ الله**

پاڪ جي تمام وڏي نعمت آهي.

بهارِ شريعت ۾ آهي: ڪوڙ نبين تي الله تعاليٰ صحيفا ۽ آسماني ڪتاب نازل ڪيا، انهن مان چار ڪتاب گهڻا مشهور آهن: ”تورات“ حضرت موسيٰ عَلَيه السَّلَام تي، ”زبور“ حضرت داؤد عَلَيه السَّلَام تي، ”اِنجيل“ حضرت عيسيٰ عَلَيه السَّلَام تي، ”قرآنِ عظيم“ جيڪو سڀ کان افضل ڪِتاب آهي، سڀ کان افضل رسول حضور پُرنور احمدِ مجتبيٰ محمدِ مصطفيٰ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّمَ تي نازل ٿيو- **ڪلامِ الٰهي ۾ ڪجهه جو ڪجهه کانْ افضل هئڻ جي معني هي آهي ته اسان جي لاءِ اُنَ ۾ ثواب گهڻو آهي، نه ته الله (پاڪ) هڪ، اُن جو ڪلام هڪ، ان ۾ افضل ۽ مفضول جي گنجائش ناهي-**(بهارِ شريعت،۲۹/۱، حصه اول)

قرآنِ پاڪ روشن نُور ۽ واضح حق آهي- الله ڪريم قرآنِ پاڪ سڄي مخلوق جي سردار، ٻنهي جهانن جي تاجدار صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّمَ تي نازل فرمايو- اهو پاڻ سڳورن صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّمَ جو سڀ کان وڏو معجزو آهي- اِنْ شَآءَالله اڄ اسان ان جي اهميت، ان جي فضيلتن ۽ فائدن ۽ بزرگانِ دِين جي قرآنِ ڪريم سان محبت جي واقعن سان گڏوگڏ ٻيا ڪوڙ مدني گلَ ٻڌڻ جي سَعادَت حاصل ڪنديون سين- اي ڪاش! سڄو بيان چڱين چڱين نيتن ۽ مڪمل توجهه سان ٻڌڻ نصيب ٿي وڃي-

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيْب! صَلَّى اللّٰهُ عَلٰى مُحَمَّد

اچو! سڀ کان پهريان قُرآنِ ڪريم بابت هڪ زبردست حڪايت ٻڌون ٿيون:

ماءُ ۽ پٽن جي تلاوت جو معمول

حضرت علي بن صالح رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْه ۽ حضرت حسن بن صالح رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْه اهي ٻئي ڀائر هئا- انهن جي گهر ۾ روزانو رات ۾ هڪ قرآن پاڪ ختم ڪيو ويندو هو- قرآنِ پاڪ جو هڪ حصو حضرت علي بن صالح رَحْمَةُ اللّٰهِ عَلَيْه تلاوت ڪندا هئا، ٻيو حصو سندن ڀاءُ حضرت حسن بن صالح تلاوت ڪندا هئا، جڏهن ته ٽيون آخري حصو سندن والده تلاوت ڪنديون هيون- اهڙي طرح سندن گهر ۾ روزانو هڪ

ختم قرآن جي ترڪيب ٿيندي هئي- ڪجهه عرصي کان پوءِ سندن امڙ جو انتقال ٿي ويو- ان کان پوءِ اهي ٻئي ملي اڌ اڌ قرآن تلاوت ڪندا هئا ۽ ختمِ قرآن ڪندا هئا- پوءِ حضرت علي بن صالح رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه جو به انتقال ٿي ويو ته حضرت حسن بن صالح رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه هر رات اڪيلو مڪمل ختمِ قرآن ڪندا هئا-

هڪ شخص جيڪو حضرت علي بن صالح رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه جي وفات واري رات سندن وٽ هيا، اهو چون ٿا ته جنهن رات حضرت علي بن صالح رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه جي وفات ٿي، انهن مون کي چيو: ڀاءُ! مون کي پاڻي پيئار- اهو شخص چوي ٿو ته مان ان وقت نماز ۾ مشغول هئس، سلام ڦيري مون پاڻي پريو ۽ ان وٽ کڻي ويس ۽ چيم: پاڻي حاضر آهي، پي وٺو- ته حضرت علي بن صالح رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه چوڻ لڳا: مون هينئر هينئر پاڻي پي ورتو آهي- مون حيران ٿي چيو: اوهان کي ڪنهن پاڻي پياريو؟ جڏهن ته ڪمري ۾ ته منهنجي ۽ اوهان جي علاوه ٻيون ته ڪو به نه آهي! اهو ٻڌي حضرت علي بن صالح رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه فرمائڻ لڳا: اللّٰه پاڪ جي رحمت سان هيئنر هينئر حضرت سَيِّدُنا جبريل عَلَيهِ السَّلَام پاڻي کڻي آيا ۽ انهن مون کي سيراب ڪيو ۽ مون کي اهو به فرمايائون: انبياء، صديق، شهيدَ، ۽ صالحين عَلَيهِمُ الصَّلٰوةُ وَالسَّلَام هي اهي ماڻهو آهن جن تي الله پاڪ انعام فرمايو آهي ۽ ٻُڌو! توهان، توهان جو ڀاءُ ۽ توهان جا والد به انهن ماڻهن مان آهن جن تي اللّٰه ڪريم جو انعام آهي، حضرت علي بن صالح رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه اهو چيو پوءِ سندن روح پرواز ٿي ويو- (صفة الصفوة،الجزء الثالث،٢/ ١٠٠ بتغير)

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيب! صَلَّى اللهُ عَلٰى مُحَمَّد

پياريون پياريون اسلامي ڀينرون! هن حڪايت مان معلوم ٿيو ته بزرگانِ دِين قرآنِ ڪريم جي اهميت کان چڱي طرح واقف هئا، ان ڪري هميشه هنِ سان تعلقَ ٻڌائي رکندا هئا، هن جي تلاوت ڪندا هئا ۽ وڌ کان وڌ ختمِ قرآن جي ڪوشش ۾ لڳل رهندا هئا- پنهنجن گهرن کي تلاوتِ قرآن سان مزين رکندا هئا جيئن ته اوهان هينئر ٻڌو ته حضرت علي، حضرت حسن ۽ انهن جي والده روزانو پنهنجي گهر ۾ پورو قرآن پاڪ ختم ڪندا هئا، اوهان اهو به ٻڌو ته

انهن کي انعام يافتہ ٻانهن ۾ شامل ٿيڻ جي خوش خبري ٻڌائي وئي-

هڪ مدني گل اهو بہ مليو تہ اهو ڪيترو خوش نصيب گهراڻو هو جو تلاوتِ قرآن جهڙي عظيم نيڪي ۽ عبادت ۾ هر هڪ ٻئي جو **مُعاون ۽ مددگار** بہ هو، جڻ تہ انهن مان ڪو بہ نيڪين ڪان پوئتي رهڻ نہ پئي چاهيو، پر اڄ ائين تہ گهٽ نظر ايندو آهي، بلڪ هاڻي تہ بدقِسمتي سان نيڪي جي ڪمن ڏانهن قدم وڌائڻ واري جي **حوصلہ افزائي** جي بدران **دِل شڪني** ڪئي ويندي آهي، اي ڪاش! اسان بہ نيڪيءَ جي ڪمن ۾ هڪ ٻئي جون مدد گار بڻجون-

اي ڪاش! اسان بہ پنهنجي گهرن کي تلاوتِ قرآن سان روشن ڪريون، اسان جي پياري آقا، مڪي مدني مصطفيٰ صَلَّی اللّٰهُ عَلَيۡهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّمَ گهرن کي تلاوتِ قرآن ڪري ۽ نمازون پڙهي آباد ڪرڻ جو حڪم ڏنو آهي- جيئن

نبي ڪريم، رؤف و رحيمصَلَّی اللّٰهُ عَلَيۡهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّمَ **جن فرمايو: پنهنجي گهرن کي قبرستان نہ بڻايو** (يعني پنهنجي گهرن ۾ عبادت ڪريو) **۽ شيطان ان گهر ڪان پري ڀڄندو آهي جنهن ۾ ”سوره بقره“ جي تلاوت ڪئي ويندي آهي** (مسلم، ڪتاب صلاة المسافرين وقصرها، باب استحباب صلاة النافلة--- الخ، ص۳۰۶،الحديث:۱۸۲۴)

اهڙي طرح آقا ڪريم، محبوبِ ربِّ عظيمصَلَّی اللّٰهُ عَلَيۡهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّمَ **جن فرمايائون: جنهن ڏينهن جي وقت پنهنجي گهر ۾ ”سوره بقره“جي تلاوت ڪئي تہ** 3 **ڏينهن تائين شيطان ان جي گهر جي ويجهو نہ ايندو ۽ جنهن رات جي وقت پنهنجي گهر ۾ سوره بقره جي تلاوت ڪئي تہ** 3 **راتيون ان گهر ۾ شيطان داخل نہ ٿيندو-** (شعب الايمان، التاسع من شعب الايمان--- الخ، فصل في فضائل السور والآيات، ذڪر سورة البقرة--- الخ، ۴۵۳/۲، الحديث: ۲۳۷۸)

پر افسوس اڄ اسان جي گهرن جو ڪهڙو حال آهي؟ اڄ اسان جي گهرن ۾ تلاوتِ قرآن جو آواز ناهي ايندو، پر گانن جو آواز ايندو آهي، نمازون تہ نٿيون پڙهيون وڃن پر فلمون ڊراما ضرور ڏنا ويندا آهن، مدني درس تہ ناهي ٿيندو پر جهيڙو جهٽو، الله پاڪ جي نافرماني ضرور ٿيندي آهي، اچو اسان پنهنجي گناهن ڪان پڪي سچي توبہ ڪريون، تلاوتِ قرآن جي ڪثرت ڪريون، الله پاڪ جي بارگاه ۾ جهڪي وڃون، پنهنجي ربّ کي راضي ڪريون، نہ تہ ياد رکو! جيڪڏهن اسان ربّ کي راضي نہ ڪيو، نمازون نہ پڙهيون، تلاوتِ قرآن نہ ڪئي تہ اسان دُنيا ۽ آخرت ۾ برباد ٿي سگهون ٿيون-

حڪيم الامت مفتي احمد يار خان نعيمي رَحۡمَةُ اللهِ عَلَيۡه **فرمائن ٿا: گهر جي آبادي انسان ۽ سامان سان ٿيندي آهي، دل جي آبادي قرآن سان ٿيندي آهي، باطن يعني روح جي آبادي ايمان سان ٿيندي آهي تہ جنهن کي قرآن بالڪل ياد نہ هجي يا ياد تہ هجي پر ڪڏهن ان جي تلاوت نہ ڪري يا ان جي خلاف عمل ڪري ان جي دل ائين ئي ويران آهي جيئن انسان ۽ سامان کان خالي گهر ويران هوندو آهي-**(مراۃ المناجیح،۲۳۷/۳ بتغیر)

پياريون پياريون اسلامي ڀينرون يقيناً اسان جي لاءِ بهتر اهو ئي آهي تہ اسان بہ قرآنِ ڪريم جي اهميت کي سمجهون، ان جي عظمت ۽ افاديت کي سمجهون ۽ ان سان پنهنجو تعلق مضبوط ڪريون- هڪ مسلمان جو سڀ کان وڌيڪ مضبوط تعلق (Connection)قرآنِ پاڪ سان ئي هئڻ گهرجي- ★ هي اهو **مُقدَّس ڪتاب آهي** جنهن ۾ دنيا جهان جي سمورن مسئلن جو حل مَوجُود آهي- ★ هي اهو مُقدَّس **ڪتاب آهي** جيڪو اسان کي نيڪين ڏانهن مائل ڪندو آهي، ★ هي اهو مُقدَّس **ڪتاب آهي** جيڪو اسان کي اِطاعتِ الٰهي ۽ اتباعِ رسول جو حڪم ڏيندو آهي- ★ هي اهو مُقدَّس ڪتاب **آهي** جنهن کي پڙهڻ عبادت آهي- ★ هي اهو **مُقدَّس ڪتاب آهي** جنهن کي ڏسڻ عبادت آهي- ★ هي اهو مُقدَّس **ڪتاب آهي** جنهن جي تعليمات تي عمل ڪرڻ بہ عبادت آهي- ★ هي اهو مُقدَّس **ڪتاب آهي** جنهن ۾ اسان جي لاءِ دِيني، دنياوي، معاشي، سماجي، معاشرتي، اخلاقي اَلغَرَض! تمام پهلوئن جي باري ۾ رهنمائي موجود آهي-★ حق ۽ سچ ڇا آهي ؟ اهو بہ اسان کي قران ٻڌائي ٿو، ★ سڌو ۽ روشن رستو ڪهڙو آهي اهو بہ اسان کي قرآن پاڪ ٻڌائي ٿو-★ زندگي ڪيئن بهتر (Better) ٿي سگهي ٿي اهو بہ اسان کي قَران ٻڌائي ٿو، ★ آخرت ڪيئن بهتر ٿي سگهي ٿي اهو بہ اسان کي قرآن ٻڌائي ٿو- ★ سٺا اخلاق ڪهڙا آهن اهو بہ اسان کي قرآن ٻڌائي ٿو ★ بهترين رزق ڇا آهي؟ اهو بہ اسان کي قرآن ٻڌائي ٿو-★ حڪمت ۽ دانائي ڇا آهي اهو بہ اسان کي قرآن ٻڌائي ٿو ★ ترقي ۽ عروج ڇا آهي اهو بہ اسان کي قرآن ٻڌائي ٿو- اَلغَرَض! قرآن پاڪ ۾ هر شيءِ جو بيان آهي- اسان کي گهرجي تہ اسان ان جي اهميت کي سمجهون ۽ ان کي پڙهڻ سمجهڻ کي پنهنجو معمول بڻايون-

قرآنِ پاڪ سمجهڻ جي لاءِ اعليٰ حضرت رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه جو ترجمو ڪنزالايمان سان گڏ علماءِ اهلسنّت جا تفسير پڙهڻ بہ ضروري آهن، لهٰذا خزائن العرفان، نور العرفان، صراط الجنان روزانو پڙهون-

اهڙي طرح تفسير صراطُ الجنان جو بہ وقت بوقت مطالعو ڪريو- اچو تفسير صراط الجنان جون پنج (5) نمايان خصوصيتون بہ ٻڌون ٿا: (1) تفسيرصِراطُ الجنان ۾ هر آيت جا 2 ترجما ڏنا ويا آهن، هڪ سيدي اعليٰ حضرت رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه جي ڪنزالايمان مان، ٻيو ترجمو آسان اُردو ۾ ڪنزُالعرفان جي نالي سان ڏنو ويو آهي، جنهن ۾ گهٽو ڪري ڪنزالايمان مان ئي فائدو ورتو ويو آهي-(2) تفسير صِراطُ الجنان ۾ قابلِ اعتماد علماءِ ڪرام جي قديم ۽ جديد قرآني تفسيرن ۽ ٻين اسلامي عُلوم تي لکيل ڪتابن، خاص ڪري اعليٰ حضرت رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه جي لکيل ڪثير ڪتابن مان ڪلام اَخذ ڪري آسان انداز ۾ پيش ڪيو ويو آهي- (3)تفسير صِراطُ الجنان نہ وڌيڪ ڊگهو آهي نہ ئي نهايت مختصر، بلڪ متوسط ۽ جامع آهي- (4) تفسير صِراطُ الجنان ۾ وس آهر آسان انداز اختيار ڪيو ويو آهي تہ جيئن عام اسلامي ڀائر يا اسلامي ڀينرن بہ هن مان فائدو حاصل ڪري سگهن- (5)تفسير صِراطُ الجنان ۾ اعمال جي اِصلاح جي لاءِ مُعاشرتي بُرائين جو تذڪرو ۽ معاشرتي برائين جا عذاب بيان ڪيا ويا آهن-

الله پاڪ اسان کي قرآن پڙهڻ، سمجهڻ ۽ ان تي عمل ڪرڻ جي توفيق عطا فرمائي- اٰمِين بِجَاهِ النَّبِيِّ الْاَمِين صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيْب! صَلَّى اللهُ عَلٰى مُحَمَّد

پياريون پياريون اسلامي ڀينرون! الله پاڪ قرآن ڪريم جي ڪيترين ئي آيتن سڳورين ۾ ان جي نازل ڪرڻ جي مقصد کي بيَان فرمايو ۽ ان تي عمل جي ترغيب ارشاد فرمائي آهي- جيئن تہ سيپاري 8سُورَةُ الْاَنْعَام جي آيت نمبر 155 ۾ ارشادِ رَبّ ڪريم آهي-

وَ هٰذَا كِتٰبٌ اَنْزَلْنٰهُ مُبٰرَكٌ فَاتَّبِعُوْهُ وَ اتَّقُوْا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُوْنَ ﴿۱۵۵﴾	**ترجَمو ڪنز الايمان:** ۽ هِي برڪت وارو ڪِتاب نازل ڪيوسِين پوءِ توهان اُن جِي پيروِي ڪريو ۽ پرهيزگار ٿيو مَن توهان تي رحم ڪيو وڃي.

اُمت تي قرآنِ مجيد جا حق

بيان ڪيل آيت سڳوري تحت "تفسيرِ صراطُ الْجِنان" جلد 3 صفحي 247 تي آهي: هن (آيت) مان معلوم ٿيو ته امت تي قرآنِ مجيد جو هڪ حق هي آهي ته اهي هن مبارڪ ڪتاب جي پيروي ڪن ۽ هن جي احڪامن جي خلاف ورزي ڪرڻ کان بچن-

افسوس! اڄوڪي دور ۾ قرآنِ ڪريم تي عمل (ڪرڻ) جي لحاظ کان مسلمانن جو حال نه ٻڌائڻ جوڳو آهي، اڄ مسلمانن هن ڪتاب جي روزانو تلاوت ڪرڻ جي بدران ان کي گهرن ۾ جُزدان ۽ غِلاف جي زينت بڻائي ۽ دُڪانن تي ڪاروبار ۾ برڪت جي لاءِ رکيو آهي ۽ تلاوت ڪرڻ وارا به صحيح طريقي سان نه تلاوت ڪن ٿا ۽ نه اهو سمجهڻ جي ڪوشش ڪن ٿا ته الله ڪريم هن ڪتاب ۾ انهن جي لاءِ ڇا فرمايو آهي- تاريخ شاهد آهي ته جيستائين مسلمانن هن مُقَدَّس ڪتاب کي سيني سان لڳائي رکيو ۽ ان جي دَستُور ۽ قانونن (Rules) ۽ اَحڪامن تي سختي سان عمل ڪندا رهيا تيستائين سڄي دنيا ۾ انهن جي شوڪت جي هاڪ هئي ۽ غيرن جي دل مسلمانن جو نالو ٻڌي ڏڪڻ لڳندي هئي ۽ جڏهن کان مسلمانن قرآنِ عظيم جي احڪامن

تي عمل ڇڏي ڏنو آهي تڏهن کان اهي سڄي دنيا ۾ ذليل ۽ خوار ٿي رهيا آهن- (صراط الجنان، ۳/۲۴۷)

پياريون پياريون اسلامي ڀينرون! قرآنِ پاڪ جي اَهميت جو اندازو هن ڳالهه مان به لڳايو جو اهو مقدس ڪتاب اسان کي هر ان شيء ڏانهن سڏي ٿو جيڪو اسان جي لاءِ فائديمند آهي، ۽ اهو اسان کي هر ان شيء کان بچڻ جي تلقين ڪري ٿو جيڪو اسان جي لاءِ نقصان ده هجي- اهو ئي سبب آهي جو ان کي رحمت، نصيحت، شفا ۽ هدايت به قرار ڏنو ويو آهي- جيئن سيپاري 11 سوره يونس آيت نمبر 57 ۾ اِرشادِالٰهي آهي:

يٰۤاَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَآءَتْكُمْ مَّوْعِظَةٌ مِّنْ رَّبِّكُمْ وَ شِفَآءٌ لِّمَا فِي الصُّدُوْرِ ۙ وَ هُدًى وَّ رَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِيْنَ ﴿۵۷﴾

ترجَمو ڪنز الايمان: اي انسانو توهان وٽ توهان جي رب کان نصيحت آئي ۽ دلين جي صحت ۽ هدايت ۽ رحمت ايمان وارن جي واسطي.

تفسير صراطُ الجنان ۾ هن آيت سڳوري جي تحت آهي: هن آيت ۾ قرآنِ ڪريم جا ٽي عظيم فائدا بيان ڪيا ويا آهن-

پهريون فائدو مَوعِظَة:

”مَّوْعِظَة“ جي معني آهي اها شيء جيڪا انسان کي پسنديده شيء ڏانهن گهرائي ۽ خطري کان بچائي-

ٻيو فائدو شِفاءٌ:

شِفاءٌ مان مراد هي آهي ته قرآنِ پاڪ قلبي (يعني دل جي) مرضن (Diseases) کي پري ڪري ٿو-

ٽيون فائدو هدايت:

قرآنِ ڪريم جي صفت ۾ **هدايت** به فرمايو ويو، ڇوته اهو گمراهي کان

بچائي ٿو ۽ راهہ حق ڏيکاري ٿو ۽ قرانِ پاڪ کي ايمان وارن جي لاءِ **رحمت** ان ڪري فرمايو ويو جو هن ڪان اهي ئي فائدو کڻن ٿا-(صراط الجنان، ۳۳۸/۴ ملتقطاً)

پياريون پياريون اسلامي ڀينرون! هن آيت سڳوري ۽ ان جي تفسير مان معلوم ٿيو تہ **قرآنِ ڪريم** پسنديده شين ڏانهن سڏي ٿو- **قرآنِ ڪريم** دنيا ۽ آخرت جي خطرات کان بچائي ٿو- **قرآنِ ڪريم** نيڪ عملن ڪي ڪرڻ جي نصيحت ڪري ٿو- **قرآنِ ڪريم** بُرن عملن کان بچڻ جي تلقين ڪري ٿو- **قرآنِ ڪريم** چڱن عملن جا فائدا ٻڌائي ٿو - **قرآنِ ڪريم** بُرن عملن جي انجام کان ڊيڄاري ٿو- **قرآنِ ڪريم** بُرن اخلاقن کان پري ڪري ٿو- **قرآنِ ڪريم** غلط عقيدن کان محفوظ ڪري ٿو- **قرآنِ ڪريم** جهالتن کان پاڪ ڪري ٿو- **قرآنِ ڪريم** دل جي بيمارين کي پري ڪري ٿو- اَلغَرَض! **قرآنِ ڪريم** گمراهي کان بچائي ٿو ۽ **قرآنِ ڪريم** راهِ حق ڏيکاري ٿو- الله ڪري اسان تلاوتِ قرآن ڪرڻ واريون ۽ قرآني تعليمات تي عمل ڪرڻ واريون بڻجي وڃون-

احاديثِ ڪريمہ ۽ قرآنِ ڪريم

اچو! هاڻي احاديثِ طيبہ جي روشني ۾ قرآنِ ڪريم جي اهميت ۽ عظمت ۽ فضيلت ٻڌڻ جي سعادت حاصل ڪريون ٿيون، جيئن

(1) ارشادفرمايائون: **اَصْدَقُ الْحَدِيثِ كِتَابُ الله** يعني سڀ کان سچّي ڳالهہ ڪتابُ الله آهي- (شعب الايمان۴/ ۲۰۰،حديث۴۷۸۶ملتقطاً)

(2) ارشاد فرمايائون: **خَيْرُ الْحَدِيثِ كِتَابُ الله** يعني بهترين ڳالهہ ڪتَابُ الله آهي-
(مسلم،ڪتاب الجمعة، باب تخفيف الصلاة والخطبة ص۳۳۵، حديث ۲۰۰۷ ملتقطا)

(3) ارشاد فرمايائون: **الله جو ڪتاب الله جي رسي آهي، جنهن ان جي اتباع ڪئي اهو هدايت تي رهيو، جنهن ان کي ڇڏي ڏنو اهو گمراهي تي ٿيو-**
(مسلم، ڪتاب فضائل الصحابه،باب من فضائل علي ---الخ، ص۱۰۰۸، حديث ۶۲۲۸)

(4) ارشاد فرمايائون: **مان توهان ۾ ٻہ عظيم شيون ڇڏيان ٿو، جن مان پهرين تہ الله جو ڪتاب آهي جنهن ۾ هدايت ۽ نور آهي، توهان الله جو ڪتاب ونو ان کي مضبوط پڪڙيو،** (ٻي شيء) منهنجا اهلِ بيت- مان توهان کي

پنهنجي اهلِ بيت جي باري ۾ الله کان ڊيڄاريان ٿو- مان توهان کي پنهنجي اهل بيت جي باري ۾ الله کان ڊيڄاريان ٿو- (مسلم، ڪتاب فضائل الصحابه،باب من فضائل علي ---الخ، صِ١٠٠٨، حديث ٦٢٢٥)

بيان ڪيل آخري حديثِ پاڪ ۾ قرآنِ ڪريم بابت حڪيم الامت حضرت مُفتي احمد يار خان نعيمي رَحۡمَةُ اللهِ عَلَيۡه جيڪو ڪجھ ارشاد فرمايو، ان جو خلاصو مدني گلن جي صورت ۾ ائين آهي:★ قرآنِ ڪريم ۾ عقائد ۽ اعمال جي رهنمائي آهي- ★ قرآنِ ڪريم دل جو نور آهي- ★ قرآنِ ڪريم قيامت ۾ پُل صراط جو نور آهي- ★ قرآنِ ڪريم کي اهڙي مضبوطي سان پڪڙيو جو زندگي ان جي ڇانو ۾ گذري موت ان جي ڇانو ۾ اچي- ★سرڪارِ مدينه صَلَّى اللهُ عَلَيۡهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّمَ جن فرمايائون: الله جو ڪتاب ته واضح رهي جو الله جي ڪتاب ۾ سنتِ رَسُولُ الله صَلَّى اللهُ عَلَيۡهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّمَ به داخل آهي- ڇوته اهو ئي ڪتابُ الله جي شرح آهي ۽ ڪتابُ الله تي عمل ڪرڻ وارو آهي- ★سنت جي بغير ڪتابُ الله تي عمل ناممڪن آهي- ★اهلِ بيت مان مراد حضور عَلَيه السَّلَام جي اولاد، ازواج ۽ مولىٰ علي عَلَيۡهِمُ الرِّضۡوَان وغيره آهن- ☆ ان جي نافرماني ۽ بي ادبي هر گز نه ڪجو نه ته دِين وڃائي ويهندو-(مرآة المناجيح،٨/٤٥٧-٤٥٨ملخصاً)

پياريون پياريون اسلامي ڀينرون معلوم ٿيو ته اهلِ بيتِ ڪرام عَلَيۡهِمُ الرِّضۡوَان ۽ قرآنِ ڪريم سان تعلق مضبوط رهي ته دنيا به بهتر ٿي ويندي ۽ آخرت ۾ به ڪاميابيون نصيب ٿي وينديون- ان ڪري اسان کي پاڻ اهلِ بيتِ ڪرام سان به محبت رکڻ گهرجي ۽ قرآنِ ڪريم سان به تعلق مضبوط رکڻ گهرجي- اهڙي طرح پنهنجي اولاد ۾ به محبتِ قرآن پيدا ڪرڻ گهرجي ۽ انهن کي به اهل بيت جي محبت سيکارڻ گهرجي ڇوته نبي ڪريم صَلَّى اللهُ عَلَيۡهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّمَ جن فرمايائون: پنهنجي اولاد کي ٽي ڳالهيون سيکاريو (1) پنهنجي نبي صَلَّى اللهُ عَلَيۡهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّمَ جي محبت (2) اهلِ بيت جي محبت (3) تلاوتِ قرآن-
(الجامع الصغيرلسيوطي،باب الهمزه،الحديث٣١١،ص٢٥)

يقيناً جيڪا اسلامي ڀيڻ قرآن ڪريم سان دل لڳائيندي آهي، الله پاڪ اُن تي رَحمتن جي بارش ڪندو آهي، ان جي تلاوت ڪرڻ واريءَ کي دنيا ۽ آخرت

۾ خوب برڪتون ملنديون، ان جي تلاوت ٻڌڻ واريءَ کي بہ خوب خوب اجر ۽ ثواب ملندو آهي، جڏهن تہ جيڪو قرآنِ پاڪ کان پاسو ڪري، ان کان پري ڀڄي ان جي احڪامن جي پروا نہ ڪري، ان سان دل نہ لڳائي، پنهنجي دل کي ان جي نور سان روشن نہ ڪري تہ اهڙيءَ بد نصيب جي لاءِ محرومي ئي محرومي آهي، **الله جي پياري نبي** صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَالِهٖ وَسَلَّمَ **جو فرمانِ عبرت نشان آهي:** **جنهن جي سيني ۾ ڪجهہ قُرآن ناهي اهو ويران گهر جيان آهي-** (جامع الترمذي،ڪتاب فضائل القرآن،باب (ت:۱۸) حديث:۴،۲۹۲۲/۴۱۹) **لهٰذا اسان کي گهرجي تہ اسان ڪلامِ الٰهي سان خوب محبت ڪرڻ واريون بڻجي وڃون، ان جي تلاوت ڪرڻ وَاريون بڻجي وڃون ۽ ان جي احڪامن تي عمل ڪرڻ واريون بڻجي وڃون-** اٰمِين بِجَاهِ النَّبِيِّ الْاَمِين صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَالِهٖ وَسَلَّمَ

دے شوقِ تلاوت دے ذوقِ عبادت

رہوں باوضو میں سدا یا الٰہی

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيب! صَلَّى اللهُ عَلٰى مُحَمَّد

قرآن جا احڪام ۽ اسان جي حالت

پياريون پياريون اسلامي ڀينرون! اسان قرآنِ ڪريم جي اهميت بابت ٻڌي رهيون هيون سين- يقيناً ڪو بہ مسلمان قرآنِ ڪريم کان بي پرواہ نٿو ٿي سگهي- شريعت جي مطابق زندگي گذارڻ جي لاءِ قدم قدم تي قرآني تعليمات جي ضرورت پوندي آهي- پر افسوس! اڄ مسلمان هن مقدس ڪتاب کان پاسو ڪندي نظر اچي رهيا آهن- ڪجهہ خوش نصيب رمضان ۾ ان جي زيارت ۽ تلاوت جون برڪتون ماڻينديون آهن پر ڪجهہ تہ هن مقدس مهيني ۾ بہ الله پاڪ جي هن عظيم نعمت کان پاڻ کي محروم رکن ٿيون- ان جو بنيادي سبب اهو بڻجي ٿو جو هڪ تعداد کي قرآنِ ڪريم نيڪ طرح سان پڙهڻ بہ ناهي ايندو ۽ اهي ان کي سکڻ جي لاءِ توجهہ بہ نٿيون ڪن-

ٿورو سوچيو! اهڙي طرح شروع ۾ موبائل هلائڻ بہ نہ ايندو هو، پر پڇا

ڳاچا ڪري اهو بہ سکي ورتو ۽ پڇڻ ۾ ڪو شرم بہ آيو-
اهڙي طرح انگلش ڳالهائڻ جو مثال وٺو، اسان وٽ ڪو بہ انگريزي سکي پيدا ناهي ٿيندي، مادري زبان ڪا ٻي هوندي آهي پر جڏهن انگلش سکي ورتي تہ فرفر ڳالهائڻ بہ اچي وئي،
افسوس! گهڻو ڪجھ سکي ورتو پر جيڪڏهن ناهي سکيو تہ قرآن درست پڙهڻ نہ سکيو، ★ جيڪڏهن ناهي سکيو تہ دِين جو علم ناهي سکيو، ★ جيڪڏهن ناهي سکيو تہ نماز کي درست انداز ۾ پڙهڻ ناهي سکيو ،★ جيڪڏهن ناهي سکيو تہ شريعت جي مسئلن کي ناهي سکيو،★ جيڪڏهن ناهي سکيو تہ آقا ڪريم، محبوب ربِّ عظيم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَالِهٖ وَسَلَّمَ جي سُنّتن تي عمل ڪرڻ ناهي سکيو، ★ جيڪڏهن ناهي سکيو تہ الله پاڪ کي راضي ڪرڻ ناهي سکيو، ★ جيڪڏهن ناهي سکيو تہ والدين جو ادب ۽ احترام ڪرڻ ناهي سکيو، ★ جيڪڏهن ناهي سکيو تہ وڏن جو احترام ۽ ننڍن تي شفقت ڪرڻ ناهي سکيو-★ جيڪڏهن ناهي سکيو تہ فرض علم ناهي سکيو- جڏهن تہ انهن ڳالهين جو سکڻ هڪ مسلمان جي لاءِ گهڻو ضروري آهي- الله پاڪ اسان جي حال تي اهڙو ڪرم فرمائي جو اسان دُرست قرآنِ ڪريم پڙهڻ سکي وجون- اٰمِين بِجَاہِ النَّبِي الْاَمِين صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَالِهٖ وَسَلَّمَ
اچو! ترغيب جي لاءِ بزرگانِ دِين جي قرآنِ ڪريم سان محبت جا ڪجھ ايمان افروز واقعا ٻڌون ٿيون،

بُزرگانِ دِين جا واقعا

(1) منقول آهي تہ جڏهن رَمَضانُ المبارَڪ جو مهينو شُروع ٿيندو هو تہ سيدُنا سفيان ثوري رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه ٻيون تمام نفلي عبادتون ترڪ ڪري تلاوتِ قرآن ۾ مَشغُول ٿي ويندا هئا- (دین ودنیا کی انوکھی باتیں، ص ٦١)

(2) حضرت سَيدُنا محمد بن اسماعيل بخاري رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه جيڪي امام بخاري جي نالي سان مشهور آهن، سندن باري ۾ ايندو آهي تہ ڪثير مصروفيتن جي باوجُود پاڻ کي تلاوتِ قرآن سان بيحد محبت هئي، پاڻ رَمَضان المبارڪ ۾ روزانو ڏينهن ۾ هڪ پيرو قرآنِ پاڪ جو ختم ڪندا هئا ۽ تراويح کان پوءِ

نفلن ۾ هر ٽئين رات ۾ هڪ پيرو ختمِ قرآن ڪندا هئا-(ارشاد الساري، ۶۴/۱)

(3) حضرت امام ڪتاني رَحۡمَةُ اللهِ عَلَيۡه جي باري ۾ اچي ٿو تہ پاڻ الله پاڪ جا اهڙا ولي هئا جو پاڻ طواف جي دوران 12 هزار پيرا قرآنِ ڪريم جو ختمو ڪديو-(سير اعلام النبلا،۵۳۵/۱۴)

(4) حضرت ابو بڪر رَحۡمَةُ اللهِ عَلَيۡه جي باري ۾ اچي ٿو تہ پاڻ پنهنجي زندگي جا 40 سال اهڙي طرح گذاريائون جو هر رات ۽ ڏينهن ۾ هڪ پيرو قرآنِ ڪريم جو ختم ڪندا هئا- (سير اعلام النبلا،۵۰۳/۸)

(5) اسان جا امامِ اعظم سيدُناامام ابو حنيفہ رَحۡمَةُ اللهِ عَلَيۡه رَمَضانُ المبارَڪ ۾ ايڪهٺ (61) پيرا قرآن ڪريم جو ختم پورو ڪندا هئا- ٽيهہ ڏينهن ۾، ٽيهہ راتين ۾ ۽ هڪ تراويح ۾، ۽ پاڻ رَضِیَ اللهُ تَعَالٰی عَنۡهُ پنجيتاليهہ سال عشاء جي وضوءَ سان فجر جي نماز ادا فرمائي- (بهارِ شريعت حصه ۴ ص ۳۷، از فيضانِ رمضان)

(6) هڪ روايت جي مطابِق امامِ اعظم رَحۡمَةُ اللهِ عَلَيۡه زندگي ۾ 55 حج ڪيائون ۽ جنهن گهر ۾ وفات ڪيائون ان ۾ ست هزار پيرا قرآنِ مجيد ختم فرمايائون- (عقود الجمان ص ۲۲۱ از فيضانِ رمضان)

(7) منهنجا آقا اعليٰ حضرت رَحۡمَةُ اللهِ عَلَيۡه فرمائن ٿا: امام الائمہ سيدُنا امام اعظم (ابو حنيفہ) رَحۡمَةُ اللهِ عَلَيۡه ٽيهہ سال ڪامل هر رات هڪ رڪعت ۾ قرآن ڪريم ختم ڪيو آهي- (فتاوٰي رضويه تخريج شده ج ۷ص۶ ۴۷ از فيضانِ رمضان)

(8) حضرتِ سَيدُنا ثابِت بُناني رَحۡمَةُ اللهِ عَلَيۡه روزانو هڪ پيرو قرآن پاڪ ختم فرمائيندا هئا- پاڻ رَحۡمَةُ اللهِ عَلَيۡه سدائين ڏينهن جو روزو رکندا ۽ سڄي رات قِيامِ (يعني عبادت) ڪندا هئا، جنهن مسجد وٽان لنگهندا هئا ان ۾ ٻہ رڪعتون "تَحِيَّةُ المسجِد" ضرور پڙهندا هئا- تحديثِ نعمت طور فرمائن ٿا: مون جامع مسجد جي هر ٿنڀي وٽ قرآن شريف جو ختمو ڪديو ۽ الله پاڪ جي بارگاهہ ۾ گريہ و زاري ڪئي آهي- نماز ۽ تِلاوت سان ڪين خصوصي محبت هئي، مٿن اهڙو تہ ڪرم ٿيو جو رشڪ اچي ٿو، منقول آهي: جڏهن ٻہ ماڻهو سندن مزارِ پرُ انوار جي ويجهو کان گذرندا هئا تہ قبر مبارڪ مان تلاوت جو آواز ٻڌڻ ۾ ايندو هو- (حلية الاولياء، ۳۶۴/۲- ۳۶۶ ملتقطاً و ملخصاً)

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيب! صَلَّى اللهُ عَلٰى مُحَمَّد

پياريون پياريون اسلامي ڀينرون! بيان ڪيل واقعن مان معلوم ٿيو ته الله پاڪ جا نيڪ ٻانها ڪيتري قدر شوق ۽ محبت سان تلاوت ڪندا هئا، اسان ڪي به ڪثرت سان تلاوتِ قرآن ڪرڻ گهرجي- هڪ تعداد تلاوتِ قرآن ڪان ان ڪري محروم رهندي آهي جو انهن کي تلاوت ڪرڻ ناهي ايندي- ننڍپڻ ۾ قرآنِ ڪريم پڙهڻ ڪڏهن سکيو هو ته هاڻ وسري ويو، يا سکيو آهي پر نيڪ طرح سان دُرست تلفظ سان تلاوت ڪرڻ نٿي اچي وغيره وغيره- ان جي حل جي لاءِ دعوتِ اسلامي جي مدني ماحول سان وابسته ٿي وڃو ۽ دعوتِ اسلامي تحت پنهنجي ويجهو لڳڻ واري مدرسةا لمدينه بالغات ۾ داخلا وٺو- اِنْ شَآءَ الله اوهان به درست انداز ۾ تلاوتِ قرآن ڪرڻ سکي وينديون- مدرسة المدينہ بالغات جي ذريعي وڏي عمر جي اسلامي ڀينرن کي في سبيل الله مدني قاعده، ناظره تعليمِ قران سان گڏوگڏ نماز جا بُنيادي مسئلا ٻڌايا ويندا آهن، سُنّتون ۽ آداب سيکاريا ويندا آهن- اوهان به هن ۾ شرڪت ڪريو

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيب! صَلَّى اللهُ عَلٰى مُحَمَّد

تلاوتِ قرآن ڪريو!

پياريون پياريون اسلامي ڀينرون! اسان قرآنِ پاڪ بابت بيان ٻُڌي رهيون هيون سين- افسوس! صد افسوس! اڄ هڪ تعداد آهي جو فضول ناول پڙهڻ ۾ وقت برباد ڪن ٿيون، اڄ هڪ تعداد آهي جنهن کي ڪوڙين آکاڻين ۽ قِصّن جا ڪتاب پڙهي گهڻو مزو ايندو آهي- اڄ تعداد آهي جو سڄو سڄو اخبار هڪ نشست ۾ ختم ڪنديون آهن- هڪ تعداد آهي جن کي مهينن تائين قرآنِ پاڪ جو هڪ صفحو (Page) پڙهڻ جي توفيق ناهي ملندي- افسوس! اڄ اسان جي ٻارن کي رانديگرن جا نالا ته ياد هوندا آهن پر قرآن پاڪ جون ننڍيون ننڍيون سورتون ياد ناهن هونديون، اڄ اسان جي ٻارن کي فنڪارن (Actors)، گلوڪارن جي معلومات هوندي آهي، پر افسوس! انهن کي انبياء ڪرام ۽ اسلامي

مهينن جا نالا تائين ياد ناهن هوندا، اڄ ٻار انگريزي زبان ۾ نظمون ته ياد ڪري وٺندا آهن، پر دِين جي بُنيادي ڳالهين کان بي خبر هوندا آهن- يقيناً اِها تمام وڏي محرومي جي ڳالهه آهي، ياد رکو! اڄ جيڪڏهن اسان پاڻ به قرآنِ پاڪ پڙهنديون سين ۽ پنهنجي ٻارن کي به هن پاسي مائل ڪنديون سين تہ اهي دنيا ۾ به اسان جي لاءِ بهتري جو سبب ٿيندا ۽ آخرت ۾ به ان جا فائدا ظاهر ٿيندا- اچو! تلاوتِ قرآن پاڪ جي فائدن بابت بُزرگانِ دِين جا ڪجھ ايمان افروز قول ٻڌون ٿيون:

(1)حضرت سيدُنا عَمرو بن ميمون رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه فرمائن ٿا: جنهن فجر نماز پڙهي قرآنِ پاڪ کوليو ۽ ان جي 100 آيتن جي تلاوت ڪئي تہ الله ڪريم ان جي لاءِ تمام دنيا وارن جي عمل جي برابر ثواب بلند فرمائيندو-(دین ودنیا کی انوکھی باتیں، ص٦٢)

(2) حضرت سيدُناعلي المرتضىٰ كَرَّمَ اللهُ وَجْهَهُ الْكَرِيْم فرمائن ٿا: جيڪو شخص نماز ۾ بيهي تلاوتِ قرآن ڪندو ان کي هر اکر جي بدلي 100 نيڪيون جڏهن تہ نماز ۾ ويهي تلاوت ڪرڻ واري کي 50 نيڪيون ملنديون- جيڪو شخص نماز جي علاوه باوضو قرآن پڙهندو ان کي هر اکر جي عوض 25 نيڪيون جڏهن تہ (هٿ لڳائڻ بغير) بي وضو پڙهڻ واري کي 10 نيڪيون ملنديون-(دین ودنیا کی انوکھی باتیں، ص٦٢)

(3) حضرت سيدُناامام شعبي رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْه فرمائن ٿا: زبان، ڪن ۽ دل کي سڏو رکي ٿي، تنهنڪري تلاوت هن طرح ڪريو تہ توهان جا ڪن ان کي ٻڌن ۽ دل سمجهي-(دین ودنیا کی انوکھی باتیں، ص٦١)

(4) حضرت سيدُنا عبدالله بن مسعود رَضِيَ اللهُ عَنْه فرمايو: ''دل ٿانوَن جيان آهن- تنهنڪري ان کي قرآنِ پاڪ جي علاوه ڪنهن بي شيء کان نہ پريو-''(الله والوں کي باتيں،ص٢٥٥)

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيْب! صَلَّى اللهُ عَلٰى مُحَمَّد

پياريون پياريون اسلامي ڀينرون! اَلْحَمْدُ لِلّٰه رمضان جو بابرڪت مهينو جاري

آهي ۽ 10رمضانُ المبارڪ اُمُّ المومنين حضرت سيدَتُنا خديجةُ الڪبريٰ رَضِیَ اللہ تَعَالٰی عَنْهَا جي عرس جو ڏينهن آهي تنهنڪري هن مُناسَبَت سان حُصُولِ بَرَڪت ۽ نُزولِ رَحمَت جي لاءِ حضرت سيدَتُنا خديجةُ الڪبريٰ رَضِیَ اللہ تَعَالٰی عَنْهَا جو مختصر طور ذڪرِ خير ٻڌون ٿيون، اچو پهريان هڪ واقعو ٻڌون ٿيون:

خديجہ کان بهتر ڪا گھرواري ناهي!

هڪ ڀيري حضرتِ عائشہ صِدِّيقہ رَضِیَ اللہُ عَنْهَا حضور صَلَّی اللہُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّمَ جي زبانِ مبارڪ مان حضرتِ خديجہ رَضِیَ اللہُ عَنْهَا جي تمام گهڻي ساراهہ ٻڌي تہ چيائون: هاڻي تہ الله پاڪ اوهان کي ان کان بهتر گهرواريءَ عطا ڪئي آهي، اهو ٻڌي پاڻ سڳورن صَلَّی اللہُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّمَ ارشاد فرمايو: نہ خدا جو قسم! خديجہ کان بهتر مون کي ڪا گهرواري نہ ملي، جڏهن سڀني ماڻهن منهنجو انڪار ڪيو ان وقت ان مون تي ايمان آندو ۽ جڏهن سڀ ماڻهو مون کي ڪوڙو چئي رهيا هئا ان وَقت اُنهن منهنجي تصديق ڪئي ۽ جنهن وَقت ڪو شخص مون کي ڪا شيءِ ڏيڻ جي لاءِ تيار نہ هو، ان وَقْت خديجہ مون کي پنهنجو سمورو مال ڏئي ڇڏيو ۽ ان مان الله پاڪ مون کي اَولاد عطا فرمايو- (المواهب اللدنية مع شرح الزرقاني ، باب خديجة ام المؤمنين ، ج۴، ص ۳۷۲)

سيده خديجة الڪبريٰ رَضِیَ اللہ تَعَالٰی عَنْهَا جو تعارف

معلوم ٿيو تہ رسولِ خدا، جنابِ احمدِ مجتبيٰ صَلَّی اللہُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّمَ حضرت بي بي خديجہ رَضِیَ اللہُ عَنْهَا کان گهڻي محبت ڪندا هئا- حضرت بي بي خديجہ رَضِیَ اللہ تَعَالٰی عَنها عامُ الفِيل کان 15 سال پهريان پيدا ٿيون- نالو خديجہ، والِد جو نالو خُوَيلِد ۽ امڙ جو نالو فاطمہ آهي- حضرت بي بي خديجہ رَضِیَ اللہُ عَنْهَا جي ڪنيت اُمُّ القَاسِم ۽ اُمّ هِند آهي- پاڻ رَضِیَ اللہُ عَنْهَا جا لقب طاهره، سَيدَة قُرَيش، صِدِّيقَہ ۽ "الڪبريٰ" آهن، حضرت بي بي خديجہ رَضِیَ اللہُ عَنْهَا جو هي آخري لَقب نالي سان ايتري ڪثرت سان

چيو ويندو آهي جو ڄڻ نالي ئي جو حصو هجي- حضرت بي بي خديجہ رضی اللہ عنہا عورتن ۾ سڀ کان پهريان اسلام قبول ڪيو، حضرت بي بي خديجہ خاتونِ جنت حضرتِ فاطمةُ الزهراء رضی اللہ عنہا جي والِده ماجِده ۽ نوجوانانِ جنت جي سردار حضراتِ حَسَنَينِ ڪرِيمَين رضی اللہ عنہما جي ناني سائڻ آهن، پاڻ رضی اللہ عنہا پنهنجي سڄي دولت حُضُور صَلَّی اللهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّمَ جي قدمن تي قربان ڪري ڇڏي ۽ پنهنجي سڄي ڄمار حُضُور صَلَّی اللهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّمَ جي خِدمَت ڪندي گذاري- سندن رضی اللہ عنہا جي حَيات ۾ رسولُ الله صَلَّی اللهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّمَ ڪنهن ٻيءَ سان نِڪاح نہ ڪيائون- پاڻ رضی اللہ عنہا تقريباً 25 سالن تائين حُضور پرنور صَلَّی اللهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّمَ جي شريڪِ حيات رهيون ۽ اعلانِ نبوت جي ڏهين سال رمضانُ المبارڪ جي مهيني ۾ وصال فرمايائون، وصال وقت سندن عمر مبارڪ65 سال هئي، پاڻ رضی اللہ عنہا جَنَّتُ الْمَعْلٰی ۾ آرام فرما آهن-(ماخوز از فيضانِ خديجۃ الکبریٰ) الله پاڪ جي اُنهن تي رحمت هجي ۽ اُنهن جي صدقي اسان جي بي حساب بخشش ٿئي- اٰمِين بِجَاهِ النَّبِیِّ الْاَمِين صَلَّی اللهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّمَ

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِيب! صَلَّی اللهُ عَلٰی مُحَمَّد

پياريون پياريون اسلامي ڀينرون! بيان کي ختم ڪندي سنّت جي فضيلت ۽ ڪجھ سنّتون ۽ آداب بيان ڪرڻ جي سعادت حاصل ڪيان ٿي، تاجدارِ رسالت، شهنشاهِ نُبُوَّت، مصطفيٰ جانِ رحمت صَلَّی اللهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّمَ جو فرمان جنّت نشان آهي: جنهن منهنجي سنّت سان محبت ڪئي ان مون سان محبت ڪئي ۽ جنهن مون سان محبت ڪئي اهو جنّت ۾ مون سان گڏ هوندو.[1]

[1]... مشکاۃ الصابیح،کتاب الایمان،باب الاعتصام بالکتاب والسنۃ،الفصل الثانی،۱/۵۵،حدیث:۱۷۵

تلاوت ڪرڻ جون سُنتون ۽ آداب

پياريون پياريون اسلامي ڀينرون! اچو! تلاوت جون سنتون ۽ آداب جي باري ۾ ڪجھ مدني گل ٻڌڻ جي سعادت حاصل ڪيون ٿا- پهريان هڪ فرمان مصطفي صَلَّى اللهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّمَ ملاحظ ڪريو- (1) فرمايائون: منهنجي اُمَّت جي افضل عبادت تلاوتِ قرآن آهي. (شعب الايمان للبيهقي، باب في تعظيم القرآن، فصل في ارمان تلاوته، دون اللفظ"تلاوة" ۳۵۴/۲،حديث:۲۰۲۲) ☆قرآنِ پاڪ کي سٺي آواز سان ۽ رکي رکي پڙهڻ سنت آهي-(احياء العلوم،۸۴۳/۱) ☆مستحب هي آهي ته باوضو قبلي ڏانهن رخ ڪري سٺا ڪپڙا پائي تلاوت ڪري- (بهار شريعت،جلد۱، حصه۳، ص۵۵۰)☆تلاوت جي شروع ۾ ''اَعُوْذُ'' پڙهڻ مستحب آهي ۽ سورت جي ابتداء ۾ ''بِسْمِ الله'' پڙهڻ سنت آهي نه ته مستحب آهي-(صراط الجنان،۲۱/۱)☆قرآن مجيد ڏسي پڙهڻ زباني پڙهڻ کان افضل آهي- (صراط الجنان،۲۱/۱) ★ قرآن پاڪ ڏسي تلاوت ڪرڻ تي ٻه هزار نيڪيون لکيون وينديون آهن ۽ زباني پڙهڻ تي هڪ هزار-(ڪنزالعمال، ج ۱،ص۲۶۰ملخصاً) ★قرآنِ ڪريم جي تلاوت وقت روئڻ مستحب آهي- (صراط الجنان ، ۵۲۶/۵) ★ جڏهن بلند آواز سان قرآن مجيد پڙهيو وڃي ته تمام حاضرين تي ٻڌڻ فرض آهي، جڏهن ته اهي اسلامي ڀينرون قرانِ مجيد ٻڌڻ جي غرض سان حاضر ٿيون هجن نه ته هڪ جو ٻڌڻ ڪافي آهي توڙي جو باقي سڀ پنهنجي ڪم ۾ مصروف هجن- (صراط الجنان،۲۲/۱)★مجمعي ۾ سڀئي ماڻهو بلند آواز سان پڙهن اهو حرام آهي جيڪڏهن ڪجھ شخص پڙهڻ وارا هجن ته حڪم آهي ته آهسته پڙهن. (صراط الجنان،۲۲/۱)★ تلاوت جي لاءِ سڀ کان افضل وقت سڄي سال ۾ رمضان شريف جا آخري ڏھ ڏينهن ۽ ذوالحجه جا شروعاتي ڏھ ڏينهن آهن -(عجائب القرآن ،ص۲۳۹)☆ رات ۾ تلاوت جو بهترين وقت مغرب ۽ عشاء جي وچ وارو آهي ۽ ان کان پوءِ اڌ رات کان پوءِ ۽ ڏينهن ۾ سڀ کان بهترين صبح جو وقت آهي- (عجائب القرآن

۽ص۲۳۹)☆غسل خانو ۽ نجاست جي هنڌن ۾ قرآن شريف پڙهڻ ناجائز آهي-(جنتی زیور، ص۳۰۰) ★

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيب! صَلَّى اللهُ عَلٰى مُحَمَّد

طرح طرح جون هزارين سنتون سکڻ جي لاءِ مکتبة المدينہ جي شايع ٿيل ڪتاب 312 صفحن تي مشتمل ڪتاب "بهار شريعت" حصو 16 ۽ 120 صفحن جو ڪتاب"سنتيں ۽ آداب" هديو ڏئي حاصل ڪيو ۽ پڙهو.

صَلُّوْا عَلَى الْحَبِيب! صَلَّى اللهُ عَلٰى مُحَمَّد

اعلانات

اَلْحَمْدُ لِلّٰه ! عاشقانِ رسول جي مدني تحريڪ دعوت اسلامي هن وقت دنيا جي 200 کان وڌيڪ ملڪن ۾، تقريبًا 100 کان وڌيڪ شعبن جي ذريعي دينِ اسلام جي خدمت جي لاءِ ڪوشش ڪري رهي آهي. هنن ئي شعبن ۾ امت جي رهنمائي ڪرڻ جي لاءِ دارالافتاء اهلسنت، عالم ۽ مفتي بڻائڻ جي لاءِ جامعة المدينہ(للبنين و للبنات) قرآنِ پاڪ جي تعليم حاصل ڪرڻ جي لاءِ مدرسة المدينہ(للبنين و للبنات. جز وقتي، رهائشي آن لائن، بالغان) قيدين جي لاءِ مجلسِ اصلاح براءِ قيديان، معاشري جي لتاڙيل طبقي يعني گونگن ٻوڙن ۽ نابينائن جي لاءِ مجلس "خصوصي اسلامي ڀائر" امت جي عقيدن ۽ عملن جي اصلاح جي خاطر مستند ڪتاب ۽ رسالا لکڻ جي لاءِ مدني عالمن تي مشتمل "مجلس المدينةُ العلميہ" معياري تقاضن جي مطابق ڇاپڻ جي لاءِ "مڪتبة المدينہ " ۽ وري دنيا جي مختلف زبانن ۾ ترجمي (TRANSLATION) جي لاءِ "مجلسِ تراجم"۽ اليڪٽرونڪ ميڊيا ۽ انٽرنيٽ جي ذريعي ڦهلجڻ واري فحاشي ۽ عرياني جي سيلاب جي اڳيان مضبوط بند ٻڌڻ وڌيڪ اسلام جي دشمنن جي مذموم مقصدن جو مؤثر جواب ڏيڻ ۽ اسلام جي حقيقي تعليمات کي روشناس ڪرائڻ جي لاءِ "مدني چينل" دعوت اسلامي جي ويب سائٽ (www.dawateislami.net) مجلس آئي ٽي (I.T) مصروفِ عمل آهي.

مبلغن ۽ مدني قافلن وغيره جي ذريعي سڄي دنيا جي مسلمانن کي قرآن ۽ سنت جو پيغام پهچائڻ جي لاءِ "مجلس بيرونِ ملڪ" وغيره وغيره شعبا دعوت اسلامي جي مرڪزي مجلس شورٰي جي تحتَ رات ڏينهن ڪوشش ڪري رهيا آهن. جهڙي طرح جسم جا سمورا عضو افاديت ۽ اهميت ۾ پنهنجي مثال پاڻ آهن، بلڪل ائين ئي دعوت اسلامي جي انهن شعبن مان هر هڪ پنهنجو مٽ پاڻ آهي، الغرض جنهن تحريڪ جو ٻج 1981ء ۾ دعوت اسلامي جي نالي سان لڳايو ويو، اڄ اهو ڪم و پيش 107 ڪان وڌيڪ مضبوط ڏارين وارو ڇانو ڪندڙ، ڀاڙ هٽندڙ ۽ ميوو ڏيندڙ وڻ ٿي چڪو آهي جنهن جون ٽاريون 200 ڪان وڌيڪ ملڪن ۾ ڦهلجي ويون آهن يقينا انهن مدني ڪمن جي لاءِ تمام گهڻي رقم جي ضرورت هوندي آهي.

پياريون اسلامي ڀينرون! رجب المرجب شعبان المعظم ۽ رمضان المبارڪ ۾ مدني عطيات گڏ ڪرڻ جو بهترين موقعو هوندو آهي تنهنڪري اڄ کان ئي ڀرپور ڪوشش ڪري عاشقانِ رسول جي مدني تحريڪ"دعوت اسلامي" جي مدني ڪمن جي لاءِ پنهنجي زَڪوٰة، فطرو، مدني عطيات، صدقات ۽ خيرات وغيره ڏيڻ سان گڏوگڏ ٻين اسلامي ڀينرن کان به گڏ ڪرڻ جي ترڪيب ٻڌايون ته جيئن اسان جا مدني ڪم پورا ٿي سگهن، چندو موجوده دور جي سخت ضرورت آهي جيئن پياري آقا، ٻن جهانن جي داتا، محبوبِ ڪبريا صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيۡهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم جو فرمانِ غيب نشان آهي، "آخري زماني ۾ دين جو ڪم به درهم ۽ دينار سان هلندو" (المعجم الڪبير،ج 20ص 279،حديث 660، دار احياء التراث العربي بيروت)

ڪجهه اسلامي ڀينرون مدني عطيات گڏ ڪرڻ ۾ جهجڪ محسوس ڪنديون آهن حالانڪ دين جي سر بلندي جي لاءِ چندو گڏ ڪرڻ پياري آقا محمدِ مصطفي صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيۡهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم جي سنّت مان ثابت آهي. غزوه تبوڪ، مسجد نبوي شريف علٰی صاحبها الصلوٰة والسلام جي تعمير، بيرِ رومه جي خريداي وغيره جي موقعن تي حضوراڪرم صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيۡهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم راهِ خدا عَزَّوَجَلّ ۾ خرچ ڪرڻ جي ترغيب ڏياري آهي.

پياريون اسلامي ڀينرون! اوهان به همت ڪيو، جهجهڪ ختم ڪيو ۽ سنتن کي زنده ڪرڻ جي لاءِ خوب خوب مدني عطيات گڏ ڪيو.

ترغيب طور هڪ حديث مبارڪ ملاحظہ ڪيو: حضرت رافع بن خديج رَضِیَ اللہُ تَعَالٰی عَنۡہُ ڪان مروي آهي، فرمائن ٿا: مون حضوراڪرم صَلَّی اللہُ تَعَالٰی عَلَیۡہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم کي فرمائيندي ٻڌو: الله عَزَّوَجَلَّ جي رضا جي لاءِ حق جي مطابق صدقو وصول ڪرڻ وارو پنهنجي گهر موٽڻ تائين الله عَزَّوَجَلَّ جي راهہ ۾ جهاد ڪرڻ واري غازي وانگر آهي.“(سنن ابو دؤد ڪتاب الخراج والامارت الحديث3629 ج 3 ص 235)

تنهنڪري پياريون پياريون اسلامي ڀينرون! اسان کي گهرجي تہ مدني عطيات جمع ڪرڻ جي لاءِ پنهنجي رشتيدارن ۽ پاڙيوارين تي انفرادي ڪوشش شروع ڪري ڇڏيون. جيڪي خوش نصيب اسلامي ڀينرون هن ڀيري عمرو ڪرڻ جي سعادت حاصل ڪرڻ واريون هجن انهن جي وڃڻ ڪان پهريان ئي انهن تي مدني عطيات جي سلسلي ۾ انفرادي ڪوشش ڪيو. پر اجنبي اسلامي ڀينرن ۽ غير محرم تي هرگز انفرادي ڪوشش نہ ڪئي وڃي. ان جي علاوه جتي جتي اوهان غسلِ ميت ۽ اجتماعِ ذڪر ۽ نعت جي لاءِ وڃي چڪيون آهيو انهن ڪان بہ رابطَو ڪري انهن تي انفرادي ڪوشش ڪيو. جو صرف چوڻ سان بہ اسان دعوت اسلامي کي تمام گهڻو فائدو پهچائي سگهون ٿيون.

اَلۡحَمۡدُ لِلّٰہ عَزَّوَجَلَّ! مرشد جي توجہ سان اسان کي هن عظيم مدني ڪم جي سعادت ملي رهي آهي تہ ڪٿي ائين نہ ٿئي جو اسان شيطان جي مڪر ۽ فريب ۾ اچي جيڪڏهن ڪا ناداني ڪري ويهون ۽ ڪا معمولي بي احتياطي اسان کي الله جي رحمت سان پري نہ ڪري ڇڏي انهيء ڪري ايمانداري کي پنهنجو شعار بڻايون جو حضرت سيدنا عمر بن خطاب رَضِیَ اللہُ تَعَالٰی عَنۡہُ فرمايو: ”ڪنهن شخص جي نماز ۽ روزي ڪان ڌوڪي ۾ نہ اچجو جيڪو چاهي نماز پڙهي ۽ جيڪو چاهي روزا رکي پر جيڪو امانت دار نہ آهي اهو دينداز نہ آهي.“(شعب الايمان)

ياد رهي! تہ عفو و درگذر پنهنجي ذات جي حق تلف ٿيڻ تي ٿيندو آهي پر اهڙي غلطي جنهن ۾دعوت اسلامي جي مدني ڪمن جو يا مدني عطيات وغيره جو نقصان ٿئي جيئن عطيات ۾ گهٽ وڌ ڪري ڇڏيو تہ هاڻي هتي ڪنهن سان معافي گهري ويندي ڇو تہ عطيات ڪنهن نگران جي مِلڪ تہ ناهن هوندا پوءِ هي نگران ڪيئن معاف ڪري سگهي ٿو؟ ۽ جيڪڏهن الله نہ ڪري ڪڏهن

نقصان ٿيو تہ توبهہ بہ ڪرڻي پوندي ۽ گهٽ وڌ واري رقم پنهنجي مال مان ادا بہ ڪرڻي پوندي.

حضرت عدي بن عمير رَضِیَ اللّٰہُ تَعَالٰی عَنۡہُ کان مروي آهي، فرمائن ٿا: حضورِاڪرم صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلَیۡہِ وَاٰلِہٖ وَسَلَّم فرمايو: اسان توهان مان جنهن کي ڪنهن ڪم تي عامل بڻايون پوءِ اهو اسان کان سوئي يا ان کان بہ ننڍي شيءِ لڪائي تہ اها خيانت آهي، جنهن کي قيامت جي ڏينهن آڻيندو.“

هن حديث جي شرح ۾ حڪيم الامت مفتي احمد يار خان نعيمي رَحۡمَۃُ اللّٰہِ تَعَالٰی عَلَیۡہ فرمائن ٿا: يعني خيانت ننڍي هجي يا وڏي قيامت ۾ سزا ۽ رسوائي جو باعث آهي خاص طور جيڪا خيانت زڪوٰة وغيره ۾ ڪئي وڃي ڇو تہ اها عبادت ۾ خيانت آهي ۽ ان ۾ اللّٰہ جو حق مارڻ آهي ۽ فقيرن کي انهن جي حق کان محروم ڪرڻ، رب تعالي فرمائي ٿو.

وَمَنۡ یَّغۡلُلۡ یَاۡتِ بِمَا غَلَّ یَوۡمَ الۡقِیٰمَۃِ ترجمو ڪنزالايمان: ۽ جيڪو بہ ڪجهہ لڪائي رکندو سو قيامت جي ڏينهن پنهنجي لڪايل شيء کڻي ايندو.(آلِ عمران آيت161) (مرآة المناجيح شرح مشڪوٰة المصابيح ج 3،ص 15)

تنهنڪري اچو! ملي ڪري سنيون سنيون نيتون ڪري وٺون ٿيون تہ اسان کي جنهن طرح جا بہ مدني عطيات، زڪوٰة فطره ۽ صدقو وغيره جيڪو ڪجهہ ملندو اهو اmanagementاري سان پنهنجي ذميدار اسلامي ڀيڻ تائين پهچائينديون سين ۽ ڪنهن بہ طرح جي حيلي سان ڪم نہ وٺنديون سين ان لاءِ بهتر آهي تہ سيئي اسلامي ڀينرون شيخ طريقت امير اهلسنت دَامَتۡ بَرَکَاتُھُمُ الۡعَالِیَہۡ جو ڪتاب ”چندي جي باري ۾ سوال جواب “ ۽ ڪتاب ”چندي جون شرعي احتياطون“ ضرور پڙهو. ان جي علاوه مدني مذاڪرا 73،72،71 بہ ضرور ٻڌو.

مدني عطيات وٺڻ جي حوالي سان هي مدني گل توجہ سان سماعت ڪيو تہ ڪيش جي صورت ۾ وصول ڪيا ويندڙ مدني عطيات هٿ و هٿ چيڪ ڪري وٺو اهڙا نوٽ جيڪي بند ٿي چڪا هجن يا اهڙي ڪنڊيشن وارا نوٽ يعني(ڦاٽل نوٽ) جيڪي بئنڪ بہ نہ وٺندي هجي ان کي عطيات وٺڻ ۾ احتياط ڪيو.

دعاءِ عطار آهي تہ : ”جيڪو مدني عطيات جي لاءِ گهٽي پيچ ڊڪ ڪري يا اللہ عَزَّوَجَلَّ ان کي ان وقت تائين موت نہ ڏيجانءِ جيستائين اهو مدينو نہ ڏسي وٺي.“

الله عَزَّوَجَلَّ اسان کي اخلاص سان گڏ عين شرعي احڪامات جي مطابق مدني عطيات جمع ڪرڻ ۽ انهيءَ وقت پنهنجي ذميداره کي جمع ڪرائڻ جي توفيق عطا فرمائي.(آمين)

(2) مراۃ المناجيح جلد 3 صفحو نمبر44 تي اچي ٿو ته: مومن ٻانهي جو روزو آسمان ۽ زمين جي وچ ۾ لٽڪيل رهندو آهي جيستائين صدقہ فطر ادا نه ڪيو وڃي. حضرت ابوسعيد خُدري رَضِیَ اللهُ تَعَالٰی عَنْهُ فرمائن ٿا ته ”اسان صدقہ فطر هڪ صاع ڪڻڪ، هڪ صاع جَو، يا هڪ صاع پنير، يا هڪ صاع ڪشمش ڪيندا هئاسين“

صدقہ فطر جون مختلف مقدارون سماعت ڪيو: 3840 گرام ڪشمش يا جَو شريف يا کجور يا ان جي رقم 1920 گرام(2 ڪلن مان 80 گرام گهٽ) ڪڻڪ يا ان جي رقم (انهن چئني مان ڪنهن به هڪ مقدار جي مطابق صدقہ فطر ادا ڪري سگهجي ٿو)

ياد رهي! هر ملڪ بلڪ شهر ۾ هنن شين جي قيمت ۾ فرق هوندو آهي ۽ وقت به وقت انهن قيمتن ۾ تبديليون به ٿينديون آهن. تنهنڪري پنهنجي پنهنجي شهر ۾ موجوده قيمتن جي مطابق حساب لڳائڻو پوندو. هڪ شهر ۾ رهڻ وارا ٻي شهر جي قيمتن جي مطابق حساب نه لڳائن. جن خوش نصيبن کي الله تعالي وڏيڪ مال ۽ دولت سان نوازيو آهي انهن کي گهرجي ته اهي پنهنجي معيارِ زندگي جي مطابق فطرو ادا ڪن ۽ بارگاهِ الٰهي عَزَّوَجَلَّ مان گهڻو ثواب ماڻن اِنْ شَآءَ اللهعَزَّوَجَلَّ

سيئي اسلامي ڀينرون نيت فرمائن ته هفته وار سنتن ڀري اجتماع ۾ پابندي سان شرڪت ڪنديون سين جيڪڏهن اسان پابندي سان هفته وار سنتن ڀري اجتماع ۾شرڪت ڪنديون سين ته سنيون سنيون ڳالهيون سکنديون رهنديون سين اِنْ شَآءَ اللهعَزَّوَجَلَّ

سيئي اسلامي ڀينرون هي پمفلٽ”ماهِ رمضان ۾ گناهه ڪرڻ واري جي قبر جو ڀيانڪ منظر“ مڪتبة المدينہ کان وڏيڪ تعداد ۾ نه ته گهٽ مان گهٽ 12 يا حسبِ توفيق خريد ڪري تقسيم فرمايو،۽ پنهنجي گهر ۾ ظاهري جڳهه تي

لڳايو. هن جي برڪت سان گناهن کان بچڻ جو ذهن بڻجندو. اِنْ شَآءَاللّٰہ عَزَّوَجَلَّ

ايندڙ هفتيوار اجتماع جي بيان جون جهلڪيون

پياريون پياريون اسلامي ڀينرون! اِنْ شَآءَاللّٰہ! آئنده هفتيوار سنتن ڀري اِجتماع جو موضوع آهي: "الله جي رحمت تمام وڏي آهي"يقيناً الله پاڪ جي رحمت تمام وسيع آهي- ڪيئي آيتون ۽ حديث سڳوريون رحمتِ الٰهي جي وُسعَت کي بيان ڪن ٿيون- انهن مان ڪجھ آئنده هفتي بيان ڪيون وينديون- ان سان گڏوگڏ رحمتِ الٰهي جا ڪيئي واقعا بہ بيان ڪيا ويندا- يقيناً الله جي رحمت تمام وڏي آهي پر ان جو اهو مطلب هرگز ناهي تہ اسان نيڪ عملن کان پري ۽ گناهن ۾ مبتلا ٿي وڃون اهو سوچي ڪري تہ الله جي رحمت تمام وڏي آهي- اهڙي سوچ ڪيتري نقصان ده ثابت ٿي سگهي ٿي ان باري ۾ بہ ڪجھ مدني گل پيش ڪيا ويندا- لهٰذا! **آئنده اربع بہ اجتماع ۾ حاضري جي نيت ڪريو، نہ صرف پاڻ اچڻ جي بلڪ اِنفرادي ڪوشش ڪري ڀين کي بہ گڏ آڻڻ جي نيت ڪريو ۽ هٿ ڪٽي ڇئو**:اِنْ شَآءَاللّٰہ

صَلُّوْا عَلَی الْحَبِیْب! صَلَّی اللّٰہُ تَعَالٰی عَلٰی مُحَمَّد